

Hvilken effekt har næringen av fellesinvesteringer i markeder

Sigbjørn Tveteraas

Universitetet i Stavanger
uis.no

31.08.2017

Universitetet
i Stavanger

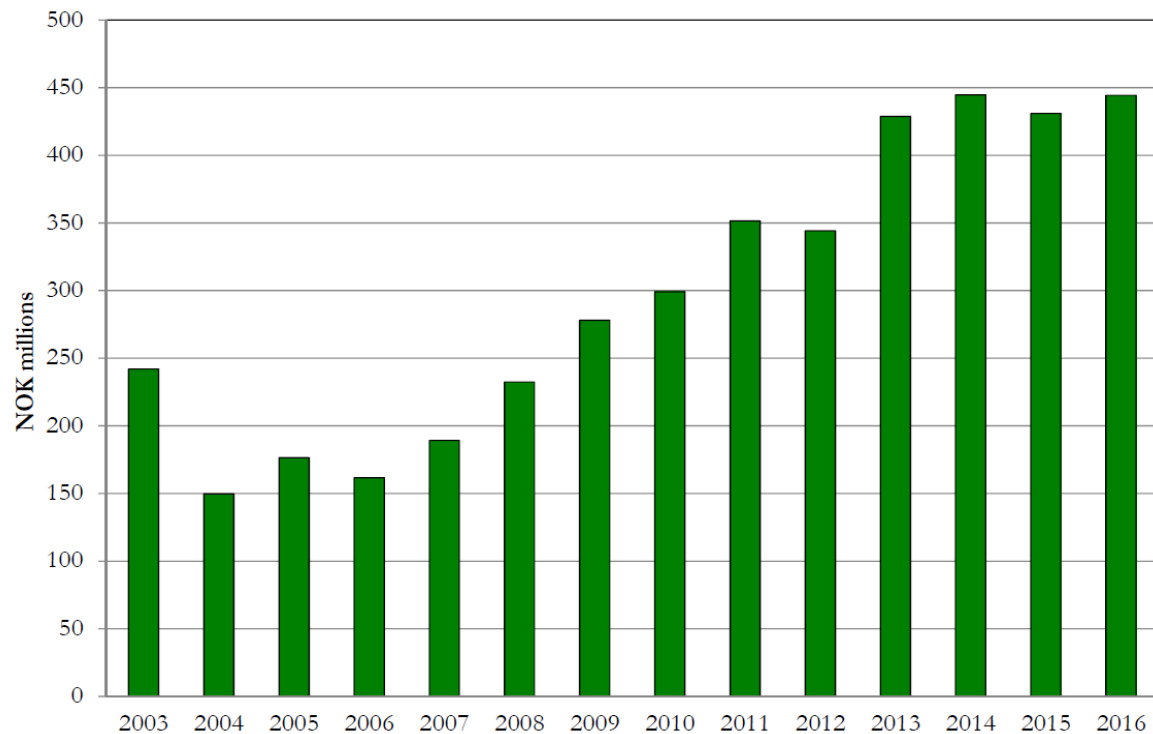
Fellesinvesteringer i markeder

- Fellesinvesteringer i markeder skal bidra til **økt etterspørsel** av norsk sjømat gjennom eksportavgiften næringen betaler
- Ny studie analyserer **effekten av fellesmarkedsinvesteringer** på eksporten av norsk sjømat i perioden 2003-2016

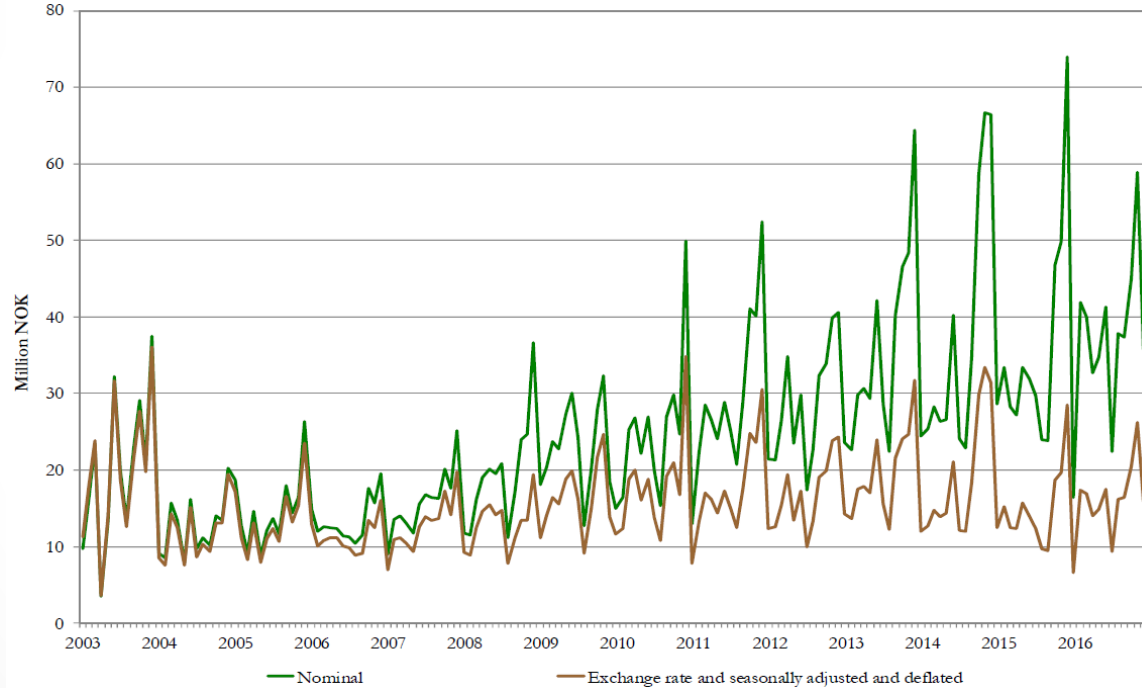
*Dr. Capps og Dr. Williams fra Texas A&M University
“How Effective is the Investment in the Promotion of
Norwegian Seafood Exports?”*

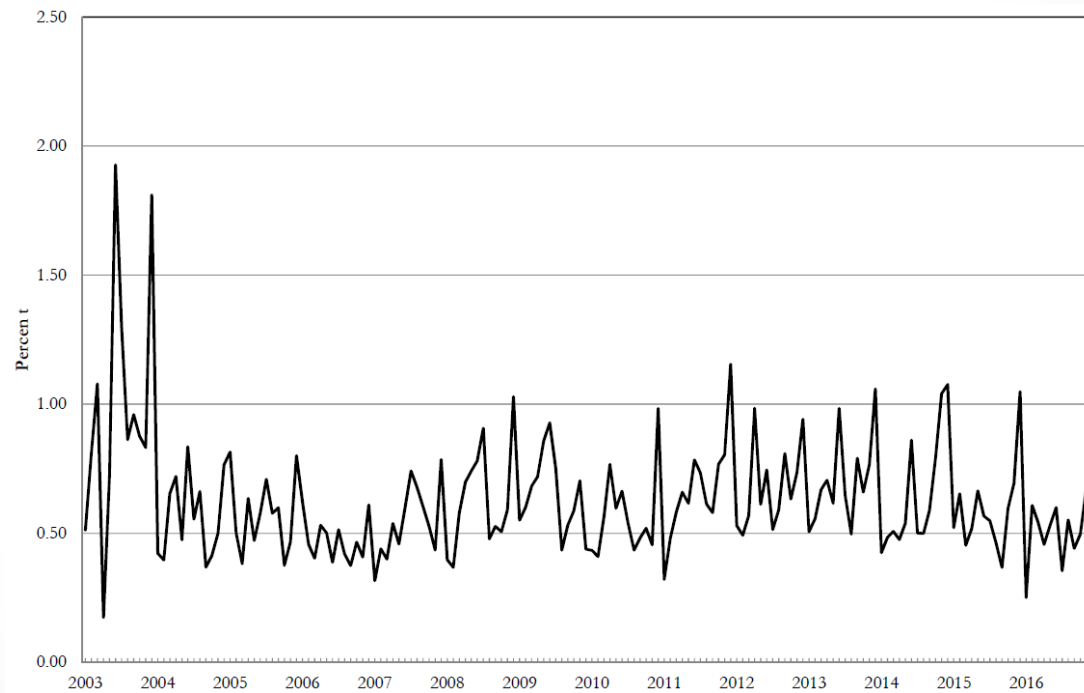
Årlige fellesinvesteringer

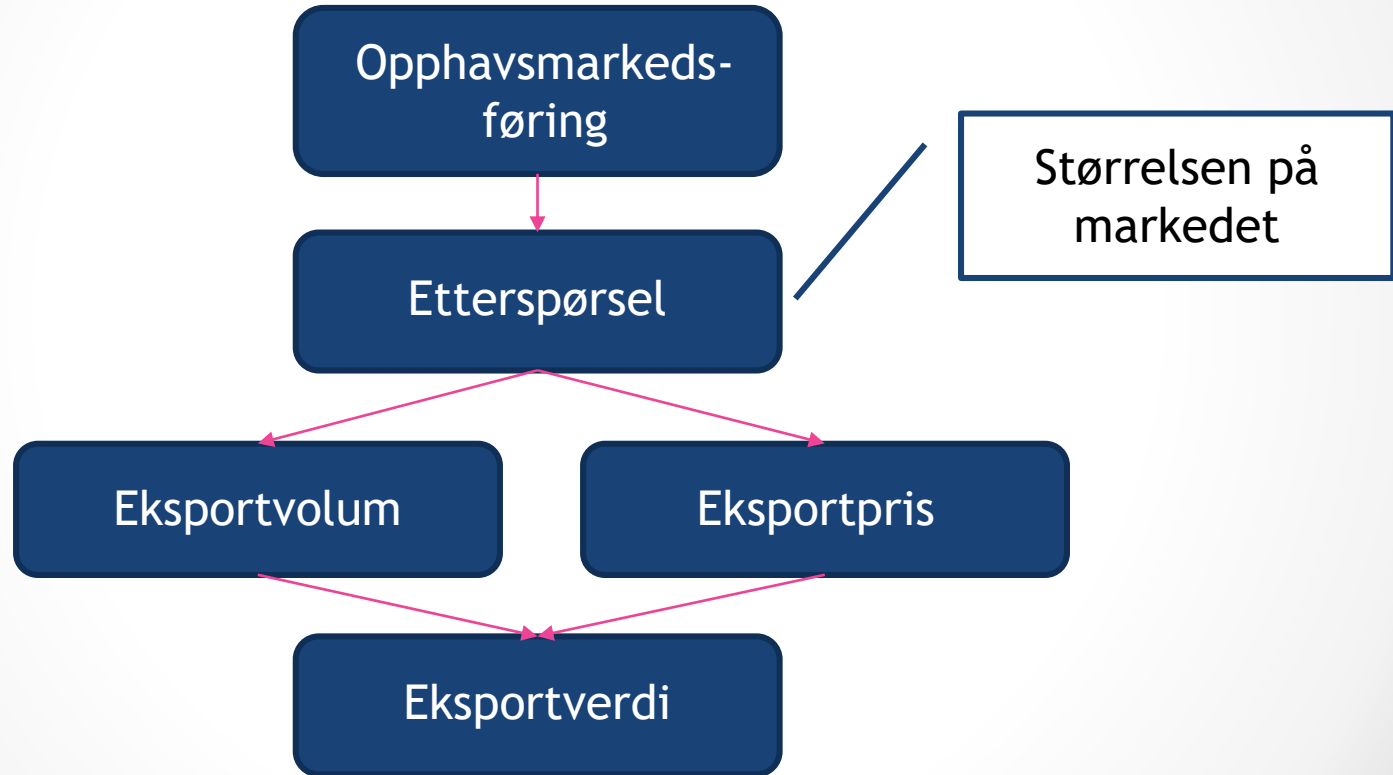
Månedlige fellesskapsinvesteringer som er kjøpekraftsjustert (for valuta- og inflasjonsvingninger)

Intensitet i felleskapsinvesteringer (målt som fellesinvesteringer/eksportverdi)

Effekt av fellesinvesteringer på etterspørsel

Modell for eksportetterspørsel for norsk sjømat

(målt som total eksportmengde)

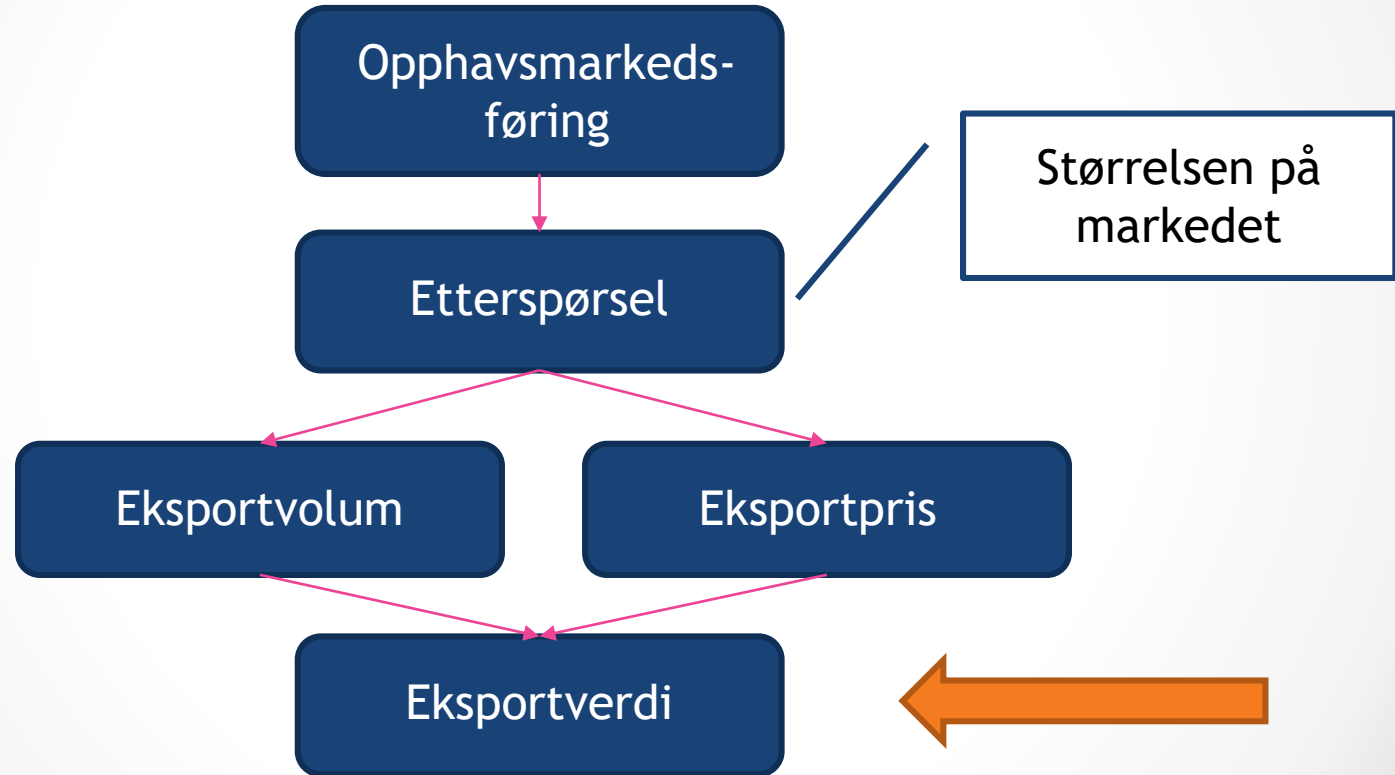
Forklaringsfaktorer tatt i betraktning i modell:

- Eksportprisen på sjømat
- Konsumentene sin kjøpekraft i importlandene
- Trend etter sunnere mat
- Sesongsvingninger
- Spesifikke hendelser relatert til sjømatindustrien
- **Fellesinvesteringer** av norsk sjømat

Modellen forklarer 98% av variasjonen i eksportmengden av norsk sjømat

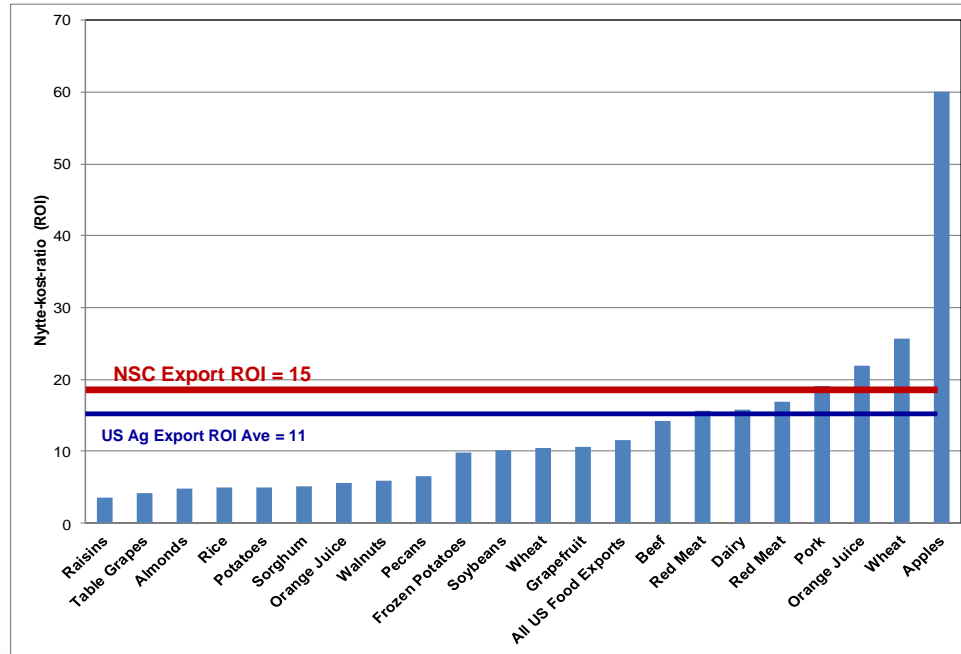
Effekt av fellesinvestering på etterspørsel

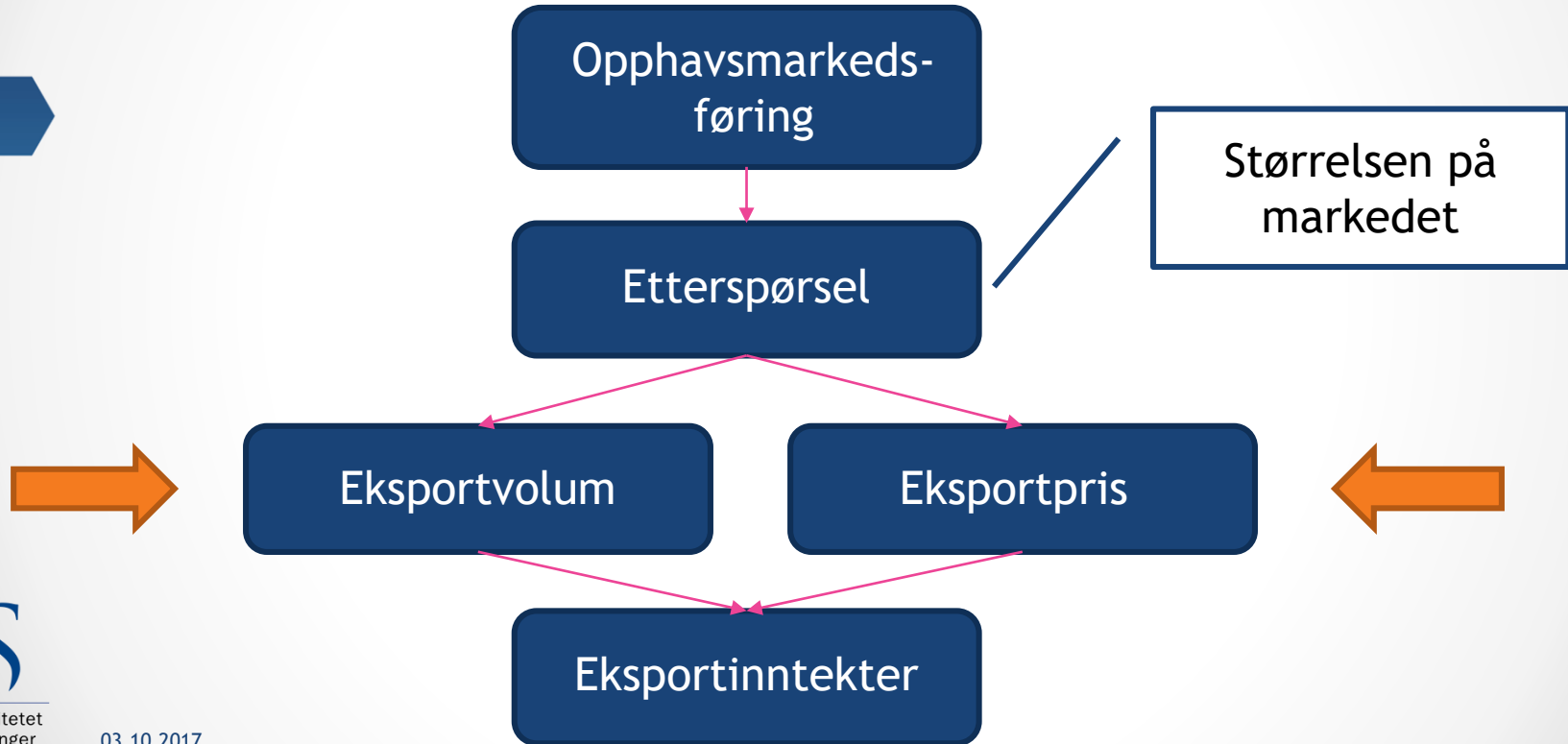
Effekt av fellesinvestering på eksportverdi

- Økning i eksportverdien i perioden 2003-2016 på **10%** som i verdi utgjør **67,6 milliarder kroner**
- For hver krone norske sjømatbedrifter har betalt i markedsavgift har de fått rundt **15 kroner** tilbake i økte eksportinntekter.

Hvordan er avkastning på eksportavgiften sammenlignet med tilsvarende ordninger fra USA?

Effekt av fellesinvestering på etterspørsel

Effekt av avgift på pris og volum

Eksportpris

- Gjennomsnittlig eksportpris økte med rundt **1,65 kr/kg**
- Tilsvarer en prosentvis økning på **7,7%**

Eksportvolum

- Eksportvolum økte med rundt **0,88 millioner tonn**
- Tilsvarer en prosentvis økning på **3,3%**

Konklusjoner

- 10% økning i eksportverdien av norsk sjømat (67,6 milliarder kroner), tilsvarende en avkastning på 15 kroner per krone innbetalt i eksportavgift
- En tolkning av høy avkastning på eksportavgift er at det er fortsatt rom for økning i markedsinvesteringer
- På motsatt side kan reduksjoner i fellesinvesteringer føre til reduksjon i etterspørsel

Konklusjoner

- Alle sjømataktører vil ikke ha samme gevinst av fellesinvesteringene
 - Studien sier ingenting om hvilke enkeltaktører som kommer best eller dårligst ut i forhold til avkastning
- Det er fullt mulig at enkelte selskap isolert sett vil gjøre det bedre uten fellesmarkedsføringen
- Resultatene er imidlertid helt klare på at for størstedelen av aktørene i norsk sjømateksport og for norsk økonomi som helhet, så er fellesinvesteringene svært positive